

Tata och Vägen

Alejandro Llano, professor i filosofi, berättar om hur han som ung pojke lärde familjens barnflicka "Tata" läsa. Vägen, som gavs ut för 70 år sedan, blev hennes lärobok och allra första lektyr.

2009-10-06

Hon kom från Lastres, en liten fiskeby i Asturien. Hennes namn var Azucena Olivar Sánchez, men för mina bröder och mig var hon alltid "Tata". Hon hade varit vår barnflicka och bistod med råd och dåd min mor,

som med nio barn och hushållet inte fick det hela att gå ihop, eftersom hon också måste hjälpa min pappa med hans affärer, då han ofta och länge var i Mexico för att se till firmorna, som han var ansvarig för.

Hon var en utomordentligt gladlynt människa. I mina första minnen av henne ser jag henne som en ung kvinna omkring 30 år gammal med svart tjockt hår och ett angenämt leende ansikte. Hon skötte alltid om de små barnen i huset och hade verkligen talets gåva. Hon kunde oändligt många historier, sägner och sagor, som hon berättade för oss, och som för mig var som en kärnpunkt i den tradition jag växte upp i.

Många år senare, när min bror Nacho försökte att ta mig med på en utflykt, som ett Opus Dei-center anordnade, ville jag absolut inte, för avsikten att stå ut med hunger och kyla och vandra över Sierra

Guadarama tills man stöp av utmattning, tyckte jag var fullständigt absurd. Men djupast inom mig var jag bara rädd, att den där utflykten skulle bli en anledning för mig att fundera över en möjlig kallelse till Verket, en frågeställning, som jag i varje fall ville undvika. Tata stod alltid på min sida och sa till min bror, att han skulle lämna mig i fred. Nacho gav efter för Tata, eftersom vi alla respekterade och avgudade henne. Och jag var henne oändligt tacksam för denna räddningsplanka, som hon kastade mot mig.

Redan kort tid därefter blev det ett tillfälle att visa henne min tacksamhet med goda gärningar, eftersom hon då fick ett infall att lära sig läsa, och hon valde mig som lärare. Azucena kunde varken läsa eller skriva, och enligt hennes uppfattning, var det överhuvudtaget inte nödvändigt. Även utan dessa färdigheter fann hon sig alldeles

utmärkt tillrätta i livet, och aldrig hörde man, att någon skulle ha fört henne bakom ljuset. Men helt plötsligt kom den ostillbara önskan över henne att kunna läsa. Jag retade henne därför såsom bara jag kunde och sa, att hon i själva verket var mycket klyftig, men att hon hela livet skulle förbli okunnig.

Själv hade hon skrattande berättat för mig, att hon som liten flicka bara sällan gått i skolan, för hennes familj, som bestod av fiskare, var mycket fattig. Dessutom måste hon ta olika arbeten för att få in pengar till hushållet. De få dagar, då hon gick till skolan bad lärarinnan – som mycket väl förstod att uppskatta hennes begåvning – henne om att uträtta mindre ärenden åt sig, vilket roade henne mer än att sitta inspärrad i ett klassrum.

Men denna gång anspelade hon inte på något sätt på, att hon inte hade

något till övers för skolarbete. Och vid första bästa tillfälle hämtade hon fram den bok, med vilkens hjälp jag skulle lära henne läsa. Det handlade om Vägen av Josemaría Escrivá. Det förvånade mig inte, för Azucena var med en självklar normalitet en from kvinna, och Vägen en bok, som vi hade hemma, och som användes mer eller mindre av var och en som ville hålla en stund av bön. Jag kände visserligen knappast till den.

En smula bekant var bokstäverna och stavelserna ändå för henne. Så kunde vi snabbt lägga grunden och övergå till att läsa den första punkten: ”Ditt liv får inte vara förgäves...” Hon hade aldrig läst någon som helst bok. Men efter läsningen av denna första text vände hon sig mot mig och förklarade innehållet. Med stor självklarhet talade hon om, hur vi, för att göra vårt liv fruktbart, måste finnas där för de andra, och hon förklarade för

mig med en ovanlig tydlighet, vad apostolatet är. Jag slutade inte att förvåna mig. Men det var bara början. Det dröjde inte länge, förrän hon nästan kunde läsa flytande, och utan att utelämna så mycket som en enda punkt, kommenterade hon de övriga 998 punkterna i Vägen för mig.

Nästan varje dag höll vi en läsövningstimme. Men dessa minuter blev för mig undan för undan till en undervisning i askes och mystik, som Azucena delgav mig som om hon vore en kyrkolärare. Från hennes sida fanns det på inget sätt någon rättfärdigande förklaring eller från min sida något som helst yttrande av förvåning. Hon talade om djupen av ett liv i Gud, inte som någon, som talar om ett ämne, som han lärt in, utan som om något, som hon visste av erfarenhet och som blivit som en andra natur för henne.

Då och då skämtade jag om hennes visdom eller började – bara för att det var roligt – att diskutera något, som hon sagt – och som var enkelt och sant begripligt, vilket jag väl insåg.

I vilket fall som helst var jag mycket imponerad, för jag hade en känsla av att delta i något enastående, för vilket det inte fanns någon mänsklig förklaring, även om det hela ägde rum i det lilla rummet, som Tata bebodde i vår våning på Castelló-gatan i Madrid.

Dessa mästerliga timmar förändrade mig fullständigt inombords. Tack vare Tata började jag föra ett verkligt inre liv. Jag började be på fullt allvar, även om det var jobbigt. Och Jesus blev för mig en levande människa, som jag kunde umgås med under mina dagliga göromål.

Jag var fullständigt övertygad om att gå till Opus Deis center, till vilket

också min bror gick. Och när man talade med mig om kallelse var jag genast införstådd med det. Jag var säker på att ha nått en hamn, vilken på ett visst sätt var den slutliga. Jag tvivlade inte heller på vem jag först skulle delge denna nyhet.

På eftermiddagen den 12 januari var Tata i köket, eftersom det då inte längre fanns några barn att ta hand om, hade hon utvecklat sig till en utmärkt kock. När jag berättade för henne vad som var på gång, blev hon överhuvudtaget inte förvånad som jag först trodde, utan fick det där leendet som hos en fiskerska från Asturien och utbrast: ”Du har fallit som en Mazcatu.”

Mazcatun är en måsliknande fågel, som från hög höjd iakttar havet, och så snart den upptäcker en fisk, störtar sig lodrätt nedåt och fångar den.

Det var det ögonblick vi båda lade alla kort på bordet. Hon hade insett nödvändigheten av att lära sig läsa, eftersom man hade rått henne att varje dag ägna en tid åt bön.

Smittad av mina syskon hade hon också kommit i kontakt med Verket och hade strax före mig bett om att få bli upptagen. Slutet på historien är, att Tata flera år senare dog med helgonrykte, sedan hon med sitt övernaturliga liv och sin fina känsla för humor under många år varit en stor hjälp i vår familj. Hon förde många människor närmare Gud, människor som var djupt rörda av hennes kristna klokhet, som hon första gången avslöjade, när vi tillsammans läste Vägen.

*Olor a yerba seca. Memorias,
Alejandro Llano. Ediciones Encuentro.
Madrid (2008)*

pdf | Dokument automatiskt skapad
från [https://opusdei.org/sv-se/article/
tata-och-vagen/](https://opusdei.org/sv-se/article/tata-och-vagen/) (2025-04-20)